

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Nagy új-utca Jóna-ház, 1704. sz. alatt.

Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok a levelek vissza nem adtnak. Bémmentlen levelek csak ismert kezek-től fogadtatnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy hóra 1 frt.

HIRDETÉSI DÍJ:

Ot-hasabos pottisor egyszeri beiktatásért 5 kr. — Bélyegdíj minden hirdetésért külön.

30 kr. — Nyitótér 4 hasabos pottisorért 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája. Főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház.

Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény ugyanint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és áhirdetmények.

A Bika vendégfogadó ügye.

II

No de menjünk tovább. Az építés megkezdődött, a falak nagyrészt föl-emelkedtek, akkor a nagy terem számára alkalmazandó vasszerkezet felállításánál az építésre árlejtés útján vállalkozott Varga Ferencz kijelentette, hogy ezt nem fogják megbírni a falak s ő nem áll jól, hogy össze nem omlik.

Szeretnénk tudni, hogy a „Debreczen“ tisztelt szerkesztője s azok a bizottsági tag urak, kiket ő lesz szives a jövő választás alkalmával Debreczen város polgárainak ajánlani, mit csináltak volna ily helyzetben. Követelték volna, hogy a vállalkozó tovább folytassa az építést, hadd omolják össze? Ezt joguk lett volna követelni, de nem igen okos dolog lett volna. Vagy azt mondták volna a vállalkozónak: ha így áll a dolog, hát nem fizetünk neked semmit? De ezt már nem lett volna joguk cselekedni, ámbar t. laptársunk ugyancsak vitézkedik, hogy így meg úgy nem kellett volna semmit fizetni.

Csak hogy a törvényszéket nem lehet hírlapi czikkkel megijeszteni s a város ebben a perlekedésben okvetlen elmarasztaltatott volna, mert a vállalkozó nem tartozik felelni az elejébe adott terv jóságáért, ő úgy építette, a hogy neki kiszabták. Hogy miért nem vette előbb észre a hibát? hát hiszen azt lehet az újságokban a vállalkozónak szemére hányni, de a bíróság előtt nem lehet arra hivatkozni.

A hatóság nem tehetett egyebet, mint hogy hivatalos szakértők vizsgálata alá bocsátotta az építkezést. Steindl műegyetemi tanár s a többi megjelent szakértő oly lényeges hibákat fedezett föl, melyek miatt az építkezés tervének meg kellett változnia, illetőleg új tervet kellett készíteni. Így kezdődött meg aztán az új terv alapján újra az építkezés, természetesen sokkal nagyobb költséggel, mint a mennyi kezdetben számítva volt.

A bajban benne vagyunk, de az akárkin a világon megeshetik, ha építkezni kezd. Kár ezt annyira felfújni. A romban álló, félig felépült falakat

nem lehetett úgy hagyni, tovább kellett építeni, habár jóval többbe kerül is, mint eleinte tervezte volt. A nyilvánosság kizárásával semmi sem történt, az ügy megvitására bőven jutott idő, hiszen évek óta bajlódunk már vele. Tesék elhinni, hogy nem örül annak senki, hogy a Bikát kétszer kell építeni, a helyett hogy egyszer építették volna, valamint azt is szivesen látná mindenki, ha a Bika behozná az építési tőke kamatait mennél előbb, csaknogy az efféle épületek még nagyvárosban sem hoznak valami nagy kamatot. Egy diszes nagy táncsterem sehoh.

A mi végül a közgyűlés legutóbbi határozatát igéri, melyszerint Fehér Hermann bérlővel megkötendő a házszabéri szerződés az új épületre, — midőn azt a határozatot oly hevesen megtámadja t. laptársunk, elfelejti, hogy Fehér Hermannnak nemcsak a multra nézve van kártérítési igénye, a mit t. laptársunk is készségesen elismer és a tetemes kárt szenvedett bérlőnek megadni kíván, — hanem elfelejti t. laptársunk azt a kártérítési igényét fontosabb dolgot, hogy Fehér Hermannnak szerződése van a várossal a Bikára nézve és e szerződés 1886. végéig érvényes. Már most ha új szerződés nem köttetik vele, hát nem tartozik a régi Bika épületét odaengedni, hogy lebontsák s benne ülhet egész 1886 végéig. Már most mit csinál az építési vállalkozó, ha abba kell hagynia a tovább építést? Mit csinál a város a félig kész épülettel? Kiveszi-e azt árendába valaki? A létező szerződést nem lehet ignorálni s nincs olyan bíróság, a mely a bérlőt onnan kitegye, ha csak egy újabb s mindkét félre nézve kielégítő szerződés folytán onnan önkényt ki nem költözködik.

Igy áll a dolog, kérem alásan az építéssel is, meg a bérbeadással is. A város nem rendelkezhetett teljesen szabadon, mert szerződő féllel van dolga s egy létező jogérvényes szerződést nem lehet ignorálni. A „Debreczen“ megteheti, ha kedve van hozzá, de a város közgyűlése nem teheti.

Azzal, ha t. laptársunk böles tanácsa szerint, mint az ősi magyar szo-

kás hozza magával, elhalasztatott volna az ügy, még nem lett volna elintézve. De meg nem is igen volt halogatásra idő, mert az őcska Bika épületét bontani kell már a jövő hónapban. Sőt inkább az lett volna óhajtatandó, ha már előbb tisztába hoztatott volna az ügy a bérlővel. Csaknogy ennek meg az az akadály állt útjában, hogy egész a legutóbbi ideig nem lehetett tudni, mikor lesz már az új épületnek egy része oly állapotban, hogy lakhatóvá válik. Adig pedig nem lehetett szerződni a bérlővel a semmire.

Csak most kevéssel a legutóbbi közgyűlés előtt lett végre bizonyossá, hogy az új épületnek nagyuj utcai része augusztus hó 10-én átadható lesz, a Konecz felken épült rész pedig november hóban. Ezen az alapon lehetett aztán tárgyalásba bocsátkozni.

Meglepetésről tehát itt szó sincs. Az összes közönség szokott módon a hírlapokban értesített több nappal előre a megtartandó közgyűlés tárgyairól. Ott olvashatta mindenki, hogy tárgyalatni fog „a Bika fogadó jövő bérléte iránt Fehér Hermannal létrejött egység“. Ne tessék kibúvá ajtókat keresni, olvasta azt mindenki. Hogy a meghívókön miért nem lettek rá külön figyelmeztetve a bizottsági tagok? Hát azért, mert a meghívókön máskor sincs ott a tárgyszorozat, a mit az ügyrend nem is rendel s idáig nem is követelt még senki.

Ezzel elmondtuk szárazan az ügy állását. Nem vagyunk senkinek a védő prókatorai s ebben az egész dologban nem érdekel bennünket egyéb, mint az, hogy a közönség tisztán lásson.

— Ő felsége — mint a „Presse“ jelenti, — legközelebb Tirolba megy. Gasteinből ő felsége Münchenbe, aztán a badeni főhoz és végre Voralberg és Tirolba megy. — Mainzban találkozni fog ő felsége a szász királlyal, a badeni nagyherceggel és a württembergi királlyal.

Az ideai aratás.

DEBRECZEN, jul. 28.

Soha még több reménnyel nem néztek mezőgazdánk az ideai termés elé mint az idén.

De ez a remény mindig vátozik az idő bizonytalan szeszélyével együtt, és a tegnapi örömet igen könnyen meghiusítja egy fordulat, mely kimeletlenül bánik el a termésrel.

Hát Istennek ez a fordulat most nem következett be, bárha az utolsó pillanatban mikor már csaknem tökéletesen kifejeződött volt a kalász és a szem egyik helyen a nagy hőség miatt szorult lett a mag, másutt meg erős nyári zivatarok és jégcsapások okoztak aggodalmat.

Igy az ideai termés a középszerűnél jóval kielégítőbb, s panaszt, a mi pedig ugyancsak nagy ritkaság, most csak elvéve igen keveset, vagy épen nem is hallunk.

A repce ugyanis a külföldi terméshez viszonyítva pompásnak mondható, s árpa, kukorica s más tavaszi vetések is nagy termést ígérnek.

Már ebből is következtetni lehetne, hogy Magyarországnak az idén nagy kivitele lesz külföldre, de különösen következtetni lehet abból, hogy azon országoktól, melyek főversenyársaink mint Angolország, Oroszország most nincs mit tartanunk. Sőt nincs mit Észak-Amerikától sem pedig ez a legfélelmezőbb versenytárs.

Angliában 30 százalékkal kevesebb a búzával bevetett föld mint a hetvenes évek elején volt, s ezt az amerikai verseny okozza, a mennyiben a kevésbé termékeny földterület nem fizeti ki a ráfordított munkát. — Oroszországnak meglehetősen jó termése van ugyan de a mult évi készletét teljesen felémesztette. — Észak-Amerika pedig az idén felényi exportot sem csinálhat mint tavaly, tekintve, hogy az aratás 25—30% al a mult évi termés mögött maradt. Franciaország középszerű aratása daczára is legfeljebb csak saját szükségletét lesz képes kielégíteni.

Német Alföld, Belgium, Svájc és a délnémet államokban szintén jó piacza lesz a finom magyar búzának és árpának.

Mind Ezeket tekintve tehát bizonyos, hogy Magyarországot az ideai kivitelből több pénzt csinálhat magának mint a megelőző években.

Midhat pasa sorsa.

Azon általános rokonszenv, mely a szerencsétlen török államférfiu iránt nyilatkozik, a szultán rendkívül aggasztja. Azt mondják, hogy a szultán e miatt nem tud sem enni, sem aludni, s mindent felhasznál, hogy a közvéle-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Ártatlan sziv szerelme.

Novella: Oudától.

Frauciából fordította: Békési Ida.
(Folytatás)

Egy másik lugasban diákok s munkások karban énekeltek. — „Ah! egy gyöngéd csóknak édes csattanása.“ Lionel halgaltott. Meg volt zavarodva, mint egy szivtelen ember, egy haldokló őzike látásán; vagy egy szeretett haldokló lény énekének visszhangjára.

Felállott, s elvoná Bébé kezét arczáról, a melyeket aztán a magáé közzé vett s szeliden — majdnem sóhajta monda:

— Szegényke az egér és a szöcske sorát irigyl meg. Bébé meg volt kissé hatva, Lionel ujai alatt arca mélyen elpirult: hanem azért félelem nélkül nézett tovább is Lionel arczába. Lionel lehajolt s ajkával érinté homlokát: szeliden — a tisztelet egy nemével. Bébé egész aranyos hajának tövéig elpirult; s egy heves mozdulatot tett hátrafelé: mindamellet se meg nem ijedt s zavarba nem jött.

Hát Jeanot nem öleli meg Jauchon nővérét? A fák s a kék ég zavartan kezdett körülte forogni s a dalok a viz susogásához hasonló morajban mosódtak el, s hirteleni öröm behatása alatt, mely zsenge szivét látott elragadni: mint a hogy a hullám ragad el egy gyermeket.

— Nemde nem érzi már magát többé magánosan? kérdé Lionel egészen halkán.

— Nem — felelé lehetőleg még halkabban — mialatt egész lénye remegett.

Nem! Ez emlékek szivében ő soha sem lesz többé egyedül. Hogyan is kívánhatna már ezután más lenni, mint a ki azelőtt volt? E pillanatba egy tollas siphájú diák haladt el elő tők s futópillanást vetett reájok.

— Itt az ideje, hogy haza térjünk Bébé — monda Lionel.

Igy történt tehát, hogy Bébének az erdőn töltött napja époly tisztán folyt le mint azon napok, melyeken a Vanhart gyermekekkel a terebélyes tölgyek lombja alatt játszott.

És midőn Lionel — még a zarándokok hazajövetele előtt — kunyhójába vezeté vissza Bébének örömtől áradozó szivében nem élt egyetlen emlék sem, mely meg akadályozta volna kertjében levő kis sz. Szűzt üdvözölve: hálát adni neki.

Egy moha — rózsát véve, kicserélé a Lionelnek reggel adott rózsát: mely el volt hervadva.

— Bébé! egy szót se szóljon szomszédainak!

— Jól van! emlékezni fogok figyelmeztetésére. Nem fogom velők tudatni, mikor imádkozom; hanem inkább hallgatni fogok. Egyik nem lesz rosszabb, mint a másik.

Azonban hangja nyugtalanságot árult el; maga felől nem volt tökéletesen bizonyos. Lionel pedig nem nyugtatta meg. Tetszett neki, nyugtalansága s benne hagyta mint a méhet a lilium kelyhébe... Kettőjük között csak egy alacsony korlát volt; és Lionel azon tanakodott magában, ha vajjon le ne rombolja-e ezt is; mint a hogy tett többekkel. Bébé sorsa ettől

függött, a nélkül azonban hogy csak sejtette volna. Lionel megdöbbenve állott bizalmasága, szendése s lelkeinek nyugodt magasztossága előtt. De hát mindamellet... Mindamellet mi következhetett? — kérdé Lionel önmagát, — Bébét szemléve, ki a gomblyukába visszatüzendő rózsabimbóval bajlódott. Holnap sirna bár egy keveset, hanem aztán nőül menne Jeanothoz, ki megelégedne egyetlen több marok arannyal. Vagy pedig őt követné Párisba, a hol aztán örökre elvesztené két kis faczipót s Krisztus róli látományait a mezőkön; ott aztán azt tenné a mit nagyon sok más kivüle. Az első napban igen könnyűnek tetszett az neki; hanem most már szereté Bébé s maga nyitván ki az ajtót monda:

— Nem lépne be; hogy még egy kissé kipihenhesse magát? Sokáig nem maradhat, mivel ezt a mintát kell még Mari anyó számára szurnom; hanem megmutatom magának azon rózsákat, melyeket holnap a templomba akarok vinni, a mai nap háladáására. Maga fogja kiválasztani; mert ha maga megéri, akkor úgy fog tetszeni mintha maga adná a szent szűznek. Akarja?

Megszokott nyílt szivűségével beszélt, mely azonban mérsékelve volt egy félénk, de boldog habozás által, mintha távolabb s egyszerűsmerind közelebb is érezné már magát hozzá, mióta a lugas alatt megölelé. Lionel megfordult.

— Nem Bébé — monda — szakítsa maga virágait, mert elhervadnak, ha én hozzányulok. Egy hirteleni tekintetet vetett az utra, ha vajjon nem figyel-e meg valaki, aztán még egyszer megölelé Bébét s az ajtót hevesen getolva utána, az est homályában tűnt el. Bébé, a meddig csak lehetett, szemével kö-

veté. A falu csendbe borult és a pusztán csak egy távoli tehén bőgése jelzé egy élő lény jelenlétét.

Lionel gondolatokba merülve ért az ut közepéig, ott aztán egy hirteleni ösztön folytán visszafordult. Magaviseletét mindig a legellentétebb lelki érzelmek vezérelték. Érezte, miszerint ütött az óra, melyben el kellett hagynia; megakarítani — mint a hogy maga magának monda — vagy arra tanítani, a mit a százsorszöcsök mondanak a leányoknak egész halkán. — És miért nem? — ismétlé önmagában — hisz ő mindenesetre Jeanothoz fog nőül menni. Erre aztán idegenszerű szánalmat vett erőt rajta. Mivelhogy ij hamar istenhózzádot kellett mondani. Páris hívá vissza s ő régi szokásaihoz tért meg, mindezek mellett feltalálta eszményi Margarétáját s vele együtt a dicsőséget. Sajnálta, hogy a mező ezen szegény virágát érintetlen kellett hagyni. Kőre kinevette volna, ha egy faczipókbe öltözött kedvest vitt volna magával.

Azonközben visszatért a kunyhó ajtajához, melyen kopogtatott s aztán benyitott. Bébé már elkezdett levétközni. Levette már csipkemelkendőjét s faczipóit. A hold fehér fényével árasztá meg el gömbölyű vállait, hófehér nyakát s agyagföld padozaton nyugodt parányi lábait. Bébé összerendezte s egy gyöngye sikolyt hallatva, magára dobá a gallért, csupa fiatal leányi szeméremből, mert félelmet elvégre legkevésbé sem érzett iránta. Lionel egy pillanatig arra gondolt, hogy csak másnap fogja elhagyni.

— Mit akar? — kérdé Bébé, ki nagyon megijedt hirteleni visszajövetelén, mivel azt hitte, hogy baleset érte.

Lionel minden felelet helyett karjaiba

ményt a maga részére megnyerje. A török fővárosban rózsaszínű papírra nyomtatott röpíratokat árulgatnak utcazsergelyben, melyben Abdul-Aziz, mint vértanút dicsőítik és versekkel hozzák forgalomba, melyek Abdul-Aziz meggyilkoltatását éneklik meg. A szultán sok kémmel rendelkezik, kik a városban járják és nagyon elégedetlen, mióta értesült, hogy Midhat pasa népszerűsége bir Konstantinápolyban. A szultán oly bizalmatlan, hogy még a kabinet tagjait is titkos felügyelet alatt tartja.

Igy beszélnek, hogy egy bizalmas emberét Besiktashoz rendelte, a hol a miniszternek és magas államhivatalnokoknak a hajórol ki kellett szállniok, hogy a Yildiz-kioszkba jussanak és ott a szultán trónaléptének évfordulója alkalmából üdvözlőljék. E kémmek feladata volt megvizsgálni, hogy mely miniszterek érkeznek meg együtt és vajjon beszélnek-e egymással? Egy másik szolgáját a palota bejárata előtt állította fel, hogy vigyázon arra, vajjon azon miniszterek, kik a miniszteri tanácsok alkalmával egymás ellen küzdenek, nem sutognak-e bizalmasan együtt s talán elválnak egymástól, a mint a palota közelébe jutnak.

Ily körülmények között a szultán főhűfőhöz kapkod s mindenkinnek tanácsát meghallgatja s voltak az utóbbi időben minisztertanácsok, melyek 56—36 óráig tartottak s nelyekben többen a volt miniszterek közül is résztvettek.

Konstantinápolyban nagyon sajtósági dolgokat beszélnek az ulemák nagy tanácsáról, mely tudvalevőleg szintén Midhat pasa ügyével foglalkozott. A tanácskozás nem vezetett egyhangu megállapodásra; mondják, hogy több ulema hivatkozott a korán azon helyére, hol az mondatik, hogy ha két szultán van, az egyiket el kell tenni láb alól. A tanácskozáson a Seik-ül-Izlam elnököt s az ulemák többsége abban állapodott meg, hogy az ítélet a törvény értelmében hozatott, egyttal azonban a kisebbség nézte is közöltetett a szultánnal. Most a fetvát kellett kieszközölni.

Van Konstantinápolyban egy tekintélyes hivatalnok, fetva emeni, kit nem lehet állásából elmozdítani, mert politikával nem foglalkozik, hanem csupán a vallási jog képviselője, míg a Seik-ül-Izlam a kabinet politikai tanácskozásaiban is részt vesz s minden kormányváltással ő is elhagyja helyét. A fetva-emeni írásban szokta kiadni a hozzá intézett kérdésekre válaszáat s az ily fetvától nincs felelőssége.

Midőn töle Midhat pasára nézve a fetvát ki akarták eszközölni, ő magas korára hivatkozott, — 80 éves és kijelenté, hogy nem akar meghalni úgy, hogy halála előtt meggyőződése ellenére tegyen valamit. Ennek következtében oly tartalmu fetvát adott ki, hogy az elítéltek ártatlanok és legfőbb azon két vádlottat lehet megbüntetni, a kik a gyilkosságot beismerték. Az öreg fetva emeni mindenképen elakarták téríteni elhatározásától, de ez nem sikerült. Ebből kitűnik, hogy a legfőbb forum Törökországban a vallási bíróság, a többi bíróságok mind függő helyzetben vannak a palotától. Tény az is, hogy a vallási bíróság nem igen befolyásolható és a szultán rendkívül nehezelt az ulemák és a fetva-emeni magatartása miatt.

A minisztertanács ily körülmények között azt ajánlá a szultánnak, hogy a halálítéletet büntetésre változtassa át.

Párisi divat.

Az utazás és furdözés idénye ez évben kevesebb költséget ró a francia nagyvilági hölgyekre, mert a toilette rendkívül egyszerűek.

Az utóltöltözésekben a legújabb divat nem fejt ki fényűzést. Nyitott galléru selyem paszamántal beszegett jaquette, melynek baloldalán zseb látható s fodrozott, hátul draperiával és keskeny szines szalagokkal ékített limousine-szoknya, ime ez az egész uti

zárás szivdobogását hallá a szoros ölelés alatt. A hold fénye bizarr módon rajzoló a padozatra a vén borostyán leveleit.

— Mondd Bébé, nemde te egy boldog, tökéletesen boldog napot töltöttél el v leme? Nemde kedvesem?

Nem szavakban kifejezés, hanem a boldogság egy sohajtása volt reá a válasz:

— Igen — mondá elhaló hangon, Lionelhez szorítva ajkának édes mézével homloát, lehetséges volt-e, hogy egyébt jött volna vissza, minthogy ezt kérdezze?

— Helyes! Nemde e napra mindig vissza fogsz emlékezni? Elvezettedet nem akartam zavarni semmi homály által, mivel te szeretsz engem kissé, nemde? és azért vártam mostanáig, hogy megmondjam, miszerint holnap elutazom.

— Elutazik?
Érzé mint lett karjaiban márvány hideg. Sötét rémület, pokoli sötétség vonult el felette. Soha az eszébe nem jutott, hogy ő még el is utazhat. S mogatni kezdé, mint a hogy egy szivtelen tanuló czirógat egy madarat, mielőtt nyakát kitérné.

- De úgy e bár, visszajön?
- Bizonyosan!
- Holnap?
- Kissé később.
- Tehát egy hét múlva?
- Azt nem tudom.
- Tehát egy hónap múlva?
- Lehetséges.
- De a tél előtt mindenesetre?

Elfordítá szemét könyben uszó szeméről, mik esdekelve pillantottak fel hozzá. Aztán egymásután haját, homlokát, nyakát csókóla meg s felelé: Mindenesetre!

ruha. A jaquette nagyon hasonlít a férfiakéhoz s a keményített gallér és fehér nyakkendő is a férfi viselethez emlékeztet. A szoknyahoz rendesen piros vagy kék angol himzéssel el látott mansouk-uszály járul; ellenben az utcai ruhákról teljesen elhagyták a csipke- és mousseline uszályokat, melyeket már csak estélyöltözésekhez viselnek.

Tengeri furdöre vagy faluzásra fehér flannelből vagy vászomból készüt pongyolák vannak divatban; am azok himzéssel, ez utóbbiak festett japán rajzokkal vannak arkitva. A nyári kényelem időszakában azonban a fűző is nagy szerepet játszik, minthogy a statinből és csuvtából készült derékfűzők nagyon melegek: a Plument cég „kalitka-fűző”-t talált fel, mely egészen nyitott s igen czészerű. Ilyennek ára huszonöt frank. Ugyanezen üzlet egy másik ujdonása a „corset bains de mer”, flannelből készüt derék, melyet a furdöruha alá vesznek föl, hogy a karcsúság a tenger hullámai között is meg legyen öva. Mind e toilette-tárgyak nem ellenkeznek az izléssel; de igen helytelen a kezelö viselés legújabb divatja. A kezelök ugyanis egész szűkek, kihajtás és bordure nélküliek s ezek fölé hosszú pongyola szürü gombtalan keztyüt huznak.

A sötét öltözék nagyrészt damaszgából készülnek, míg a világos toilettekbek ismét a moire lett uralkodóvá; a menyasszonyi ruhák pompás moire antique-ból igazán szembegyönörködtek. Az öltözékek szégesére roppant sok fehér és szines himzést használnak általában a himzés, mint női foglalkozás is; mindenféle a legdivatosabb. Üres óráikban a nagyvilági nők a művészet és egyéni izlés által támogatva, buzgóan művelik a házi vagy is inkább salon-ipart. Különösen a szőnyeg-himzés (tapisserie) karolták fel, de nem macskákat, kutyákat vagy virágokat utánoznak, hanem a régi jeles himzsmintákat, különösen a II. Henrik korából valókat imitálják.

S a női munka más nemei is divatba jutottak, úgy hogy sok előkelö hölgy legfőbb büszkeségét abban helyezi, ha elmondhatja, hogy salongjának díszítéseit, a szőnyegeket, karszékfaldyókat, divanpárnákat, sőt a függönyöket is maga készíté.

Külföld.

— **Az oroszországi zsidók érdekében** Ausztria-Magyarország, Anglia és Németalföld részéről a szentpétervári kabinetnél teendő kollektiv lépést a „Kreuztg.” egy jelentése szerint nevezett hatalmak tagadják. Nevezett államok némelyike hihetőleg tett lépéseket, de csak Oroszországban éö zsidó alattvalói érdekében.

— **A st.-cyri katonai iskola** a royalista tüntetésekben résztvevő 27 növendékének megbüntetésé miatt a reakciónarús francia lapok igen heves kifejezésekben panaszkodnak. A köztársasági lapok ellenben egyhangulag konstátálják, mily szükséges volt a katonai fegyelem fentatására példát szolgáltatni és öva intik a royalistákat a megbüntettet fiatal növendékek dicsőítéstől, mert ezáltal csak azok esetleges későbbi megkegyelmezését akadályozzák meg.

— **Garfield körülyén.** Hogy az amerikai orvosok mily nagy fontosságot tulajdonítanak a legkisebb tárgynak is, mely a beteget körülveszi, eléggé mutatják azok az érdekes hírek, melyek Garfield környezetéből kiszivárogtak. Az orvosok szükségesnek tartják, hogy a beteg szüntelen jó hangulatban legyen s ezért eltávolították körülé minden sötét színü dolgot. Garfieldné asszony, ki egy pillanatra sem hagyja el férje körülyét, világos ruhákat visel, söté délutánokint egészen fehérbe öltözik. Az ápolónö, egy promoteált orvosnő, dr. Edson asszony, szintén így ruházódik. A betegek most a fehérbáz legnagyobb termében velettkégyat. Hogy a Washingtonban uralkodó óriási böséget mennél kevésbé érezze az elnök, a

Bébé halkán, zokogva beléje kapaszkodott. — Lionel ki nem birta állani a nők sírását.

— Figyelj Bébé — mondá, hogy megnyugtassa — te nem vagy okos és engem kétségbe ejtesz. Hiszen távollétemben annyit teendöd leend! Hát nem mondád nekem kis bohó, hogy tanulni akarsz? Nos jól! Könyveket fogok számodra it hagyni, s bölcsen foglak ismét viziontalálni. Hidd el nekem, hogy a napok hamar el fognak múlni. Szeretsz engem?

Bébé minden felelet helyett kezét csókóla meg neki.

— Te tehát többet fogsz munkálkodni, mint valaha — susogá, ajkait a nyakát átka-roló szép karokra tapasztva — s e módon aztáú feledni fogsz... azaz, hogy nem... nem azt akarám mondani... te túrelmes leendsz s gondold meg, hogy arczmasodat fogom beferezni, mit egész Páris látni fog, s hogy az előkelö hölgyek irigyeini fogják azt a kis leányt a facipökben...

Bébé halkán zokogni kezdett: „Oh! én vissza fog jönni; én vissza fog jönni!”

Lionel szeméit is a könyvek kezdék már fátyolozni: de azért tudott hallgatni.

— Megigérem neked, hogy vissza fogok jönni. Neki könnyebben esett, hogy így felelt s Bébének meg nem esett legalább nehezére: Lionel legalább azt hitte. Lionel még egyszer kísértésbe jött, hogy öt magával vigye; és még egyszer utóljára gondoló magában, hogy előbb-utóbb reá fog unni s zavarban lesz, hogy miképp meneküljön tle. Csókók között kibontakozott karjai közül s pillant. Bébé utánna szaladt, lábaihoz borult kétségbeesve s hom-

szomszédtelken jégvermet ástak, honnan egy gözgyö a fehérbáz pinczéjébe juttatja a hideg levegöt, melyet egy ventilátor a beteg szobáába vezet. Az orvosok s Garfield gyermekei ritkán lépnek a szobába, hogy egy-egy bokré-tát ne vinnének a betegnek. Szóval a leggyöngédebb gond örködik az elnök körülye felett s körötte minden bizalmat ébreszt a beteg sorsa iránt.

— **A féni pokolgépek** [melyekről már tettünk említést, felkobzása képezi a nap eseményét. A clerkiowillei explosio óta semmi nem okozott oly nagy izgatottságot N.-Brittaniában. A parlamentben kijelenté Harcourt, hogy a kormány már 3 hét óta értesítve volt arról, hogy Amerikából e gépek Angliába küldetnek, de úgy látszik, arról nincs még tudomása, hogy kik küldték azokat. A miniszter csak általánosságban szölt az ir-féni sajtó terveiröl, melylyel a czélba vett merénylet összefüggésben van. Rossa tagadja, hogy ez ügyben be volna avatva, azonban az ő lapja és újabb nyilatkozata világosan kimondta, hogy dynamit fogja néhány nap mulva Anglia óriási árutárait, hajóit és városait elrombolni. Ezen bevallott czélok és az irekhez intézett felhívás: szokban közreműködni, roppant nagymérvü fordulatot idéztek elő Angliának Irorszá. hoz való hangulatában. De Harcourt felelete, melyet a forradalmi kongresszus tárgyalban hozzá intézett kérdésre adott, világosan bizonyítja azt, hogy a kormány a féni merényletek daczára sem hagyja magát elragadtatni, s egy betunyit sem tér el a törvényről.

Napi hírek.

— **VIDÉKI ELÖFIZETÖINKET** tisztelettel kérjük, hogy előfizetési hátrányaikat a f. hó 14 én küldött felszöllítés értelmé szerint jegköszöbben e hó végéig egyenlitsék ki, mert azon tul posta utánvtí jeggyel leszünk bátrak a hátra levö követelésünket után venni.

— **Az 1848-9-ki honvédek** debreczeni egylete, kebelében a munkaképtelenek összesírása végett 1881. július 31-én d. e. 10 órakor a zen-de helyiségében gyűlést tart. A megjelensre a bajársak felhivatnak. Az elnökség.

— **Beküldetett** Köztudomásu dolog hogy a csapó-utca, egyike Debreczen város legforgalmasabb utcáinak. Elég legyen jeleznem, hogy itt van a cs. kir. kö. ősbahsereg tartalék parancsnoksága irodája, két lakanya, iparos újusági egylet, önkéntes tüzöltö egylet, stb. és daczára annak hogy csapó-utca eleje mondhatni e város közepünája: a piactöl kezdve a csicsogóig söt ott sem taláhatái levölgy üjtösze krén y, annál kevésbé helyeg áru ládát, — holott fpedig arra igen nagy szükség lett volna eddig elé is. Különösen helye volna a bélyeg áruás és levölgyűjtö szekrénynek a nagy és kis csapó-utca szegletén levö boltnál melynek tulajdonosa ugy hiszem — tekintve s közönség előnyét és igényét — szives készséggel venné azt gondozásá alá, annál is inkább mert a nagyközönség is p. tölölög felkarolta ez eszmét, s mint tudjuk tömegesen írják alá a kérvényt e tekintetben Ugyanazért ez uton is kifejezést kívánunk adni annak, hogy a nagytekintüt kir. pénzügyi igazgatóság és kir. posta igazgatóság tekintettel lézen itt is az állam és a közönség érdekére, és nem fogja a csapó-utcai városrésztöl megtagadni amennyire jogos oly annyira méltányos bélyeg árulás és levölgyűjtö szekrény felállítását. Vadon Sándor.

— **A debreczeni kereskedö ifjak** önképzö-egyesülete által folyó hó 31-én, délután 2 órakor sajtó kerthelyiségében tartandó nyerevénydíjjakkal egybekötött versenydíj kugizásra az egyesület t. tagjait és azok vendégeit tisztelettel meghívja a vá l a s z t m á n y.

— **Tambura zenekar.** A szabadkai tambura zenekar tegnap este először mutatta meg magát a Vilmos Lajos vendéglöjében. Ma

lokával érinté a nedves talajt. Lionelnek a szive bár összeszorult, miadamellett nem tágitott.

— Légy nyugodt, nemsokára visszajövök. Isten veled Bemenni kényseríté a szobába s aztán rázárta az ajtöt. Egy elfojtott sikoly halatszott: de ő nem tért azért vissza. Átmént a kerten, — hol a békét találta s kétségbeesést hagyta — s eltávozott: mint a hogy mondá. Jeanothoz fog férjhez menni: — s neki meg volt egy Margerétája, ki sokkal szebb volt a Scheffer enél.

VI.

A szomszédok észrevették, hogy Bébé nagyon csendes lett: ennyi volt az egész. A vevök pedig — midön a vásárok öszvirágait árusítá el — azt észlelék, hogy nagyon halvány lett. Midön Vanhart gyermekei játszani hívták, szeliden mindig azt felelte, hogy nem ér reá játszani: mivel nagyon sok dolga van. Liza — a gyümölcsárus leány, nem kiméte meg a siletlen tréfákkal.

— Már is elutazott? Nos hát mit mond-tam? Aztán legalább bö volt-e az aratás, a mig tartott? Lesz-e nagy hozományod, ha Jeanot nőül veszi? — No ez már olyan kérdés, a mely gyakorlati voltánál fogva, a mi anyagi száradunkba is pompásan oda illik. Az öreg Johan, kinek a legjobb szive volt a faluban, néha fejbölintva tekintüt Bébére, mig a kerten dolgozott.

— Kedvesem — mondá neki — neked valami bajod van: és azt az a festett kép okozta. Te nem nevetzs többé... az én leányom nevetett. Es mikor nevetett, az ember azt hitte volna, hogy egy harangjáték cseng.

holnap és szombaton fognak még játszani. Ajánljuk közönségünknek, hogy hallgassa meg a zenekart, mert ilyet még városunkban nem volt alkalma hallhatni.

— **Egy a budapesti kereskedelmi akadémia** végzett ifju, ki a fővárosban mint könyvvezető hivatalnok és magyar, német, francia levelező nagy kereskedö csajguél több éveken át legjobb sikerrel működött, helyben keres alkalmazást. Bövebb felvilágosítást e lap szerkesztőségénél.

— **Koburg Agost Lajos Viktor herceg,** kinek halálát már tegnap táviratunkban jelentettük, 1818. június 13 án született. A kiváló szellemi képességekkel és szivjósággal felruházott herceg, a tudományok, művészetek barátja és pártfogója, rokonságban állt a legnagyobb és legbatalmasabb dinasztiaikkal. Osztrák-magyar vezérörnag és szász királyi vezérörnag volt. 1843-ban lépett frigyre Klementina hercegnövel, Lajos Fűöp francia király leányával. Öt gyermek származott e házasságból: Fülöp herceg, magy. kir. honvéd-tábornok, Lujza, belga királyi hercegnö férje; Agost herceg, a brazilai császár veje; Klotild hercegnö, József főherceg neje, Amália hercegnö, Miksa bajor herceg neje és Ferdinánd herceg.

— **Híres lövö.** József főhercegnek nevezetes vendége volt. Magyarország leghiresebb lövésze: E le k Gusztáv honvéd alezredes a Margitszigeten a főherceg tiszteletere czéllövészetet röktönzött — négy k r a j c z á r o s k r a. A feldobott négykráczarost a derék lövö mintegy 100 lépésnyi távolból a legnagyobb pontossággal közepén lötte keresztül és ezt többször ismételte. A modern Tell Vilmos ez érdekes produkciót József főherceg és kísérete nagy figyelemmel nézték s a furdövendékek közül is számosan bámultak.

— **Kossuth Lajos** még mindig Baracconeban lakik. Mint az „E—” nek írják, nem is szándékozik csak pár hét múlva végleg Turinba költözni, mert a jelenleg Eszak-Olaszországban uraigó rendkívüli böségben valóssággal veszélynek tenné ki egészségét a burczolkodás fáradsalmi által. Házá ak külöbben sem akadt még vendége s tekiatve, hogy az villaszerü épület, egyáltalában kédesége, ha elkel-e már többé ebben az évben, holott már a nyár teljes közepén vagyunk. Örmöml jelenhetjük, hogy nagybajunka, a fölöttébb lankasztó időjárás daczára is, folyton a legjobb erőben és egészségben munkálkodik könyvön, melynek harmadik kötete ilyenformán nem nagyon sokára meg fog jelenhetti.

— **Egy magyar ember találmánya.** Párisból írják: A párisi egyetem tudományos fakultásának tanárai beszéltek egy fiatal magyarról, Fényes Dezsöröl, ki a vegyészett terén fontos fölfedezést tett. A fiatal tudósnak a Sorbonnaban egy terjedelmes laboratórium bocsátatott rendelkezésére vegyészeti kutatásaira és a francia kormány ingyen nyujtja neki azon sokba kerülö szereket és eszközöket, melyekre szüksége van. Ez újabb bizonyossága annak, mennyire szeretik itt méltányolni az érdemet, a művés et, az irodalom, a tudomány terén, tekintet nélkül arra, vajjon honi avagy külföldi e az illetö.

— **Ragadozók pusztítása.** A ragadozók pusztítása az ország legkülönbözöbb vidékein ez év nyarán rendkívüli mérvet öltött. Alig van hét, amelyen két három megyéböl ne kéréssek a hivatalból való hajtvadászat. Legújabbban ismét két erdélyrészi megye tett jelentést a ragadozók nagybörmérvü pusztítása felöl. Kolozsmegyében a vaddi-znök N. Ida, Sz. Erked és Téko községek határaitban okoztak tetemes árokát; Szolnok-Doboka megyében pedig a Kovla és Pojenicza községek határain levö erdőszégekben a farkasok egy elszaporodtak, hogy a marha állományt majdnem megzöldelték. A hivatalos hajtvadászatok a kártekonny vadak fékezése czéljából mindkét esetben elrendeltettek.

Aztán az is megszönt hirdelen... Meghalt De te nem haltál meg Bébé, és mégis oly néma vagy, mintha meg lennél halva.

Bébé sem a Liza incselkedésére, sem pedig a Johan gyöngéd szavaira nem felelt. Szemeiben olyan szivetszaggató, megható kifejezés honolt, mint a minöt egy megvert kutyán lehet észlelni, mely gazdája által megfenyítve — sem szönik meg öt szeretni. Egyetlen egy gondolat tartotta fenn: tanulni, túrelmesnek és okosnak lenni, a végre, hogy ha midön Lionel visszatér, lássa, hogy mindenben kívánságát teljesíté.

Az aratás fedél alatt volt, a barna talaj ujjonnan felszántva. A fehér s violakék cristantin a kopár rózsafák mellett kezdett virulni. A fa levelek hullni kezdtek. Az evetkék diókat, a szegény emberek pedig a száraz galyat kezdték télire behordani: „Megigérté Lionel, hogy eljön még tél előtt” gondoló Bébé: érezve, hogy napról-napra hidegebb kezd lenni. Ö azon bitben volt, miszerint semmisen képes öni. Nem kétségeskedett, hanem fáradt, unott volt. Fáradt a sok lázas álmatlanságtól, a sok hosszú napoktól; az örkös várakozástól a kihalat uton. Lankadt volt az örkös hallgatóságtól, mely minden közeledö léptet megfigyelt, s félelmes tekintettel az ürességre nézve, soha nem találni azt, kit keresett. Lankadt volt mint egy erdőben tévelygö gyermek, kinek hiányzik az erö a tovább haladására, s kinek a szive szak meg, mivel azt hiszi, hogy az igazi utat soha többé meg nem találja.

(Folyt. köv.)

Gróf Péchy Manó. Kassai város képviselője vasárnap, f. hó 31-én délután 5 óra 35 perccor érkezik meg a vasúton Kassára és választói által az indóháznál fog fogadtatni. A szabadelvű párt tagjai a nagy kaszinóból vonulnak a gróf elé, élükön Münster Tivadár polgármesterrel, a ki a képviselőt üdvözlő beszéddel fogadja. Az indóházolt For-gách-utcai lakására kísértetik a képviselőt, hol esti 7 órakor fog nála tisztelegni a szabadelvű párt végrehajtó bizottsága. Másnap, azaz hétfőn, augusztus elsején reggeli tíz óra-kor, a nagy kaszinóban közgyűlést tartatik, mely alkalommal a képviselő köszönetét fogja nyilvánítani és programbeszédét tartani. — Este 8 1/2 órakor társasvacsora lesz Schalkház szállodájában.

Abauj-Szántó városa, mint az E-snek írják, a múlt pénteken a vihartól és zá-porától sokat szenvedett. A víz a városban oly nagy volt, hogy 150 házat elsodort, s majd-nem ugyanannyit megrongált. A víz helyenkint a házak padlásáig ért. Az összedőlő házak kö-zött van a kaszárnya is; a katonák csak a lovakat tudták megmenteni. A szerencsétlenség emberéletbe is került; eddig öt gyermek holt-tetemét találták meg.

Féltékeny királyné. Birma királya, Thi bo, aki kegyetlenségei által Európában is hírhedt volt, pár nap előtt egy tal süte ényt kapott első nejével. A feleség azt üzente a felségnek, hogy a süteményt ő maga készítette saját királyi kezeivel. Thi-bo királynak fel-tűnt a dolog s az ajándékot elébb megvizslelte-e első neje anyjával, a ki rögtön rosszul lett a süteménytől s nem sokára meghalt. Kintűnt, hogy a sütemény meg volt mérgeve. A királyné ugyanis féltékenységből meg akarta ölni Thi-bo királyt, a ki a bűnös szándék főfe-dezése után első nejét lefejeztette.

Pénztár-ellenőrző gépet találtak fel, mely illetékes körökben figyelmet kelt. A gép vaszekerénybe elhelyezett s elmozdítható nyomógép s az ellenőrzést a következőkben teljesítendő: Fizesendő az elzárt és hozzáfér-hetetlen gépből egy nyomásra előjön a nyug-ta ványul szolgáló papír s a gép folyószámot és a tulajdonos betűjét vagy címerét is rányomja; — ez okmányt aláírja a pénztár-átvevő pénztárnok és a fizető fél — s az utóbbi viszi aztán az így kiállított okmányt a könyvelőhöz, a ki a gép által lenyomott szám-feljegyzése mellett a fizetést elkönyveli és a fél számára a végleges nyugtatványt kiállítja. A gép minden egyes nyomásnál egy folyó szá-mal előre halad s vissza nem igazítható, a le-futott számok megadják az ellenőrzés kulcsát s a gép folyttatván, az ellenőrző közege köny-nyen meggyőződhetik, vajjon a gépben lejárt összes számok előfordulnak-e a könyvekben is. A gépet, mint említettük, Zilahy Imre magyar államvasúti gépész találta fel s a mai sikkasztó járvány mellett természetes, hogy az érdeket kö-rök nem közönyösek az iránt, vajjon csak-ugyan gyakorlati érdekükre bizonyul-e.

Az iról tulajdonjogra nézve fontos elvi határozatot mondott ki tegnap a budapesti királyi ítélő tábla. Egy budapesti kiadó a szerző beleegyezése nélkül lefordította magyarra egy itteni német író regényét s azt egy heti lap-ban közölte is. A szerző azonban a fordítási-jogot már előbb másnak eladta volt s másfél-száz forint föl is vett érte; a vevő, jogában lévő irólán magat, ént indított. A járásbí-róság előtt az alperes védője azt hozta fel, hogy hazánkban a szellemi tulajdon védelmére törvény nem lévén, az említett kiadó a kér-déses regényt lefordíthatta; a járásbírósg el is fogadta ez érvelést s a panaszlót eluta-sította; de a királyi tábla ez ítéletet meg-szemléltette s az említett kiadót jogtalan for-dítás miatt nemcsak az összes költségek, ha-nem háromszáz ftnyi kártérítést fizetésére is ítélte.

Időjárás július 26.

Európában: A nagy légnomások (761-763) a kontinens délnyugati részében, a depresszió (754-755) Magyarországon, a közép légnomások (760) délkeleten van. Német-országban délnyugati gyenge szelek mellett az idő borult, csapadékos. A hőmérő-eklet gyenge. Hazánkban: Északnyugati és dél-keleti között; többnyire délies erősödött sze-leknek a hőmérő-eklet délen és a közép rész-ben nagyobb, a nyugati szélben kisebb lett; a légnomások a közép nagy részben kisebbedtek, a nyugati szélben kevéssel nagyobbodott. Az idő derült, napos, felhős, borussal változó. Helyi esők inkább a nyugati félben voltak; zivatara-l: Csáktornyan és Keszthelyen. Kilátás a jövőre: Hazánkban: Többnyire felhős-borús, napos derülttel változó hűvösebb szeles időt várhatni továbbra is, több helyi esőkkel és a keleti nagyobb felében ziva-

számra vonatkozó emlékei, így a hét kenyér története, ellenségeimnek nemcsak hetszer, hanem hetvenhatszer is megbocsátok; továbbá János „jelenései”-ben hét égről, hét c-illagról, hét angyalról, hét csapásról, hétfejű fenevadról, hét gyertyatartóról, hét tálcáról és egyéb más hét jóról vagy rosszról van szó. —

A régi kor népeinél szintén általános el-terjedése volt a hetes számnak. Így a világ hét csodája (Babilon kőfalai, Diana epehuszi temp-loma, Zeusz olympiai szobra, az egyiptomi pyra-misok, a rhoduszi kolosz, a halikarnaszi mauzo-leum és Szemiramisz függő-kertje); a hét gör-rög bölcs (Thalesz, Szólon, Periander, Kleobolusz, Kilon, Biasz, Pittakosz); — Thaebe hét kapuja, Niobenak hét fia; Di-ana hét leánya stb. Pán a régi gör-rögök istene hétesövű sphinxet fújt a királyok volt és hét tanuval iratták alá végren-deletüket. Rómának hét dombját emlegetik, jól-lehet tulajdonképpen tíz van. Az egyházban ele-inte hét biborok, a németeknek egykor hét választó-fejedelmük volt. — Mohamed hitván-ban szintén nyolcra leltünk a hetes számnak; ilyenek: Allah hét titkos neveze; a parad-csomba hét igazhívó hét róf magas lesz; hete-dik menyorság; a körülmetelés hét éves kor-ban történik; a hét szent ég ünnepe, stb. — Tudósaink hét bolygót, hét színt, hét hangot ismertek, a Dunának és a Nilusnak hét torko-latot tulajdonítottak, ámbar csak ötlet birak.

Nalunk magyaroknál szintén számtalanszor találkoztunk történetünkben és népszó-amaikban a hetes számmal. Ilyen: hét tél, hét nyár va-lasztja meg; hét (hétdehét) országra szóló; he-ten vannak, mint a gonoszok; kin cselejtőz hét-fejű sárkány; jéheszemélyes tábla; hétágu ko-rona, a bíróság jelvénye; a grófi jelvény: fődet-len korona hét lilionszállal. A magyar monda-kör fölös számmal mutatja föl a hetes számot. Gyula udvarában hét nap, hét éjjel folyt az ál-domás; Csaba buzagonya héteszállag volt. Ár-páddal hét magyar néptörzs jött Magyarorszá-ra. hét év alatt hódította meg hazánkat s Kiew-nél hét kun vezér csatalkozott a hét magyar-hoz. — Még a gyógyításnál is szerepel a he-tes szám; így a hétféle pép.

Megemlítjük végül a hetedik gyermek-féle igen elterjedt szólalmot is. Ugyanis a he-dedik gyermekről azt tartja a közhiedelem, hogy az szerencsétlen lesz; természetesen addig meddig bárki is hivatala van azzá lehetni.

Közgazdaság.

A szőlőtőkék megfijítása. Többször hallottuk, hogy szőlősgazdánk az egész tőkét egyszerre ifjítják meg, a helyett, hogy azt lassanként és úgy eszközöltek, hogy a megfijításnál nemcsak a szőlővesszőkre, de a szőlőtőke törzsének egyes részeire és ágaira is fordítanak némi figyelmet. Ha a megfijí-tás így történik — ugymond Babo „Weinlaube”-ban — úgy a szőlőtőke száz esztendeig is egyenlő termést fog hozni, holott ha a törzs-részek lassankénti megfijítása elhanyagoltatik, néhány év múlva az egész tőkét a földbe kell ásunk, és a rajta nőtt egy éves vesszők segítségével új fiatal tőkét kell növesztetünk.

A régi tőke megfijítása nem jár nagy nehézségekkel, ha a szőlőtőke megfijítandó részére már néhány évvel előbb is kellő gon-dot fordítunk, mert a természet maga is se-gítségünkre van, a mennyiben a törzs végén vagy a gyökéren keletkeznek oly apró rügyek, melyekből azután új ágak fejlődnek ki. Ha a szőlőtőke megfijítása nincs szándékunkban, úgy ezen hajtásokat eltávolítjuk; ha a régi tőke azonban már igen magasra nőtt, vagy némelyik a fagy által is szenvedett, akkor egy hajtást kiszemelünk, s azt nyáron át ápoljuk, hogy azután a jövő metszési évben a gyökér közelében levő vesszőt egy erős csapra metsz-hess-ük meg.

E csapon a második évben még nem terem semmi, és ez idő alatt csakis vesszők képződnek rajta, melyek csak a következő, vagyis a har-madik évben fognak teremni. Így tehát a régi kivesszőndő törzs mellett egy újat és termő-képest nyertünk, mely ha egy vagy két év alatt megerősödik, a régi törzset bátran eltá-volthatjuk.

A megfijítás e fent leirt módja egészen normális, s a szőlőtőke természetének megfelelő, nálunk azonban csak ritkán alkalmaztatik. Szőlősgazdánk ugyanis leggyakrabban úgy jár-nak el, hogy egész tőkét, a gyökert és a tör-zset is leássák a földbe, mely alkalommal az egy vagy két éves vesszők függélyes irányban állíttatnak el, azon célból, hogy rajtuk egé-szen fiatal vesszők képsődhessenek. A rend-szeres bevermelés által a szőlőtőkét megfi-jítottuk ugyan, ez eljárás azonban igen költsé-ges és a mi legfőbb, a reá következő három évben csak igen kevés fűrtre számíthatunk. Sokkal czélsezerűbb tehát a megfijítást úgy eszközölni, hogy a régi tőke mellett egy újat nevelünk, és azt csak akkor távolítjuk el, ha az új tőke már termővé lett.

A bevermelési, vagy bujtási mód mellett azon-ban még egy másik kevésbé ismert megfijítási mód is alkalmaztatik. A földben levő gyökér nemcsak új gyökereket, de rügyeket is hajt, melyekből azután vesszők képződnek. A gyökéren származott rügyek azonban mélyen a földben vannak, mi megakadályozza a vesszők képsződését, és ez csak akkor lesz lehetséges, ha a földet a rügyekről eltávolítjuk. Ha tehát egy régi szőlőtőkét egy lábnyira kiásunk a földből, számtalan zöld hajtás fog azon kelet-kezni; sokkal nagyobb számban és sokkal erősebben fognak azonban mutatkozni e haj-tások, ha a gyökér nyakából csak egy tenyér-nyi szélességű darabot hagyunk meg, a többit pedig lefűrészeljük. Ha a gödröt nyitva hagy-

juk, úgy ritka hosszúságu, nyári hajtásokat fo-gunk kapni.

Ha e hajtások közül egyet meghagyunk és karóhoz erősítünk, a jövő évben egy erős vesszőnk fog képsződni, melyet azonban, ha a gödröt ismét betemetjük, méssél lábnyira a föld alá kell takarnunk. Az így betakart vessző újra kihajt s oldalvást — különböen ott, hol a régi gyökérből kiindul — új, szétágazó gyökereket képez, melyek kapcsolatban a régi gyökérrel, jól táplálják a szőlőtőkét. A harmadik évben az új, erőteljes szőlőtőke már termékeny, és ha két évet el is vészettünk, csekély költséggel értük czélunkat.

Tudjuk, hogy a gyökér a levegőnek ki-téve mindig új hajtásokat hoz. A szőlőtőke megfijítására a gyökérnek e hajtási képességét úgy használhatjuk fel, ha a régi tőkének gyöké-rét 1/4 lábnyira kiásuk a földből, miáltal a régi tőke mellett egy új vessző képsződik, melyet mindaddig fejre metszünk, míg az új tőke termővé lett, akkor a régi tőkét eltávolítjuk.

A budapesti terménycsarnok távsürgőnye.

Budapest, július 27.

A mai gabnatörszén a kész áruban való üzlet nem öltött nagyobb terjedelmet. Tavalyi búzából már igen kevés került a piacra, ellen-ben új búzában a kínálat egyre jelentékenyebbé válik. A forgalom mintegy 5000 mmászára ru-gott, melyért a tegnapi árakat csak nagy ne-hezen lehetett elérni.

Legmagasabb ár gyanánt fizetett 79.2 k idei felhémgyei búzáért és 79.4 k. idei pest-megyeyi búzáért 12.30 ft, legkisebb ár gyanánt pedig 79.5 k. eszszakmagyarországi búzáért és 72.6 k. tavalyi bácsmegyei búzáért 11.40 forint.

Hivatalosan jegyezt ettet:

Szokványbuza ós z r e 11.25.— 11.80
B á n s á g i t e n g e r i j u l i u s - a u g u s t r a 6.20—6.22.
S z o k v á n y z a b ó s z r e 6.77—6.80.
K á p o s z t a r e p c z e a u g . - s z e p . - r e 12.50—12.62 1/2

Terménytörszede.

D i s z n ó z s á r . Irányzat hanya 1/6. Augusztusra hordó nélkül 64 forinton, hordóval 66 frton köttetett.

A tejhamisításról Angolországban.

Milyen nagy mérvben történik Angolország-ban, daczára a reá vetett pénzbüntetésnek, a tej meghamisítása kitűnik egy legközelebb Angolország nagyobb városainak helyhatóságai részéről közrebocsátott jelentésből. E szerint a múlt évben 5694 vizsgálatot eszközöltek s ezek közül 1101 esetben hamisítást konsta-táltak. Tehát csaknem egy ötödésze a meg-vizsgált tejnek hamisítottnak találattott. — Legmagasabb volt a hamisítások aránya Birminghamban, hol 62 próba közül 37 volt hamisított. A fővárosban, melynek évi tejfog-nyasztását körülbelül 1,500,000 font sterling értékben 23 millió gallonra becsülik, a ha-misítások az összes próbáknak több mint egy ötödét képeztek.

Távirda-oszlopok nevelése. Miután a táv-iridáláshoz mind nagyobb mérvben szüksé-gelnetnek hosszú és egyes karók, nem fölöse-leges dzzal foglalkozni, hogy mi módon lehetne azokat alkalmas minőségben és gazdaságosan előállítani. Ha a fák egymástól távol állanak, semmi akadályozván azok természetes — nö-vekedést, szét fogják terjesztani ágaikat; ha azonban sűrű sorokban s a sorokban sűrűn ültetnek a fákat, — akkor szűk térre lévén szorítva, egyenesen felfelé nyulnak, s ott annyira összeszorulnak, hogy az alsóbb galyakat folyton árnyékban tartják, mi-nek következtében azok csakhamar el alnak, s a fa törzse magasra és egyenesre nő. A sűrűn ültetefolyó lomb a fák alját is annyira beárnyé-kolja, hogy a nap sugarai alig levén képesek oda behatolni, sem fű, sem más növényzet nem tenyészhetik ott. Ez eljárás a által különös mun-ka és fáradság nélkül kis helyen igen bő ter-méshez jutunk.

Piaczi árak a heti vásáron.

1 hectoliter buza	7.15—8.13
1 " rozszeres	6.34—7.32
1 " rozs	4.88—5.70
1 " árpa	2.61—3.25
1 " zab	1.96—2.44
1 " tengeri	3.74—4.40
1 " köles	3.42—4.06
1 " köles kása	7.32
1 " zsák burgonya, 50 kilog.	1.20
100 kilo szalonna	66, 66 1/2, 67.
100 kilo háj	68, 69, 70.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenör“ eredeti táviratai. (A Magyar távirati iroda eredeti sürgőnye.)

Zágráb, jul. 28. (Érk. d. u. 2 ó.) A ma megjejtett községtanács választá-soknál is az ellenzék jelöltjeinek név-jegyzéke győzött. Kresztics, Vonscina kisebbségben maradtak alárendelt egy-niségekkel szemben.

Marseille, jul. 28. (Érk. d. u. 2 ó.) Tunisi utasok jelentik, hogy az olaszok fellájtják a benszüllötöket a francziák

ellen, míg a máltaiak és a zsidók nagy rokonszenvet tanusítanak hozzájuk.

Tunis, július 28. (Érk. d. u. 2 ó.) Egy benszüllött az ország belsejéből azt a hirt hozza, hogy a hírbet Ben-Khalifa küldötti proklamációt osztogatnak, — melyek lelkes szavakban hirdetik a Seik ül izlam által parancsolt szent háborut.

London, jul. 28. (Érk. d. u. 2 ó.) Garfield elnök állapotát aggodalom-keltőnek jelzik. Az orvosok azt ha-tározták el, hogy a golyót kivesszik.

Konstantinápoly, július 28. (Érk. d. u. 2 ó.) A szultángyilkosok elleni per-ben elítéltek Hedsaszba szállítják, hol őket internálni fogják. A két bérgyilkos és a két katonatiszt egyelőre Konstanti-nápolyban marad.

Pétervár, jul. 28. (Érk. d. u. 2 ó.) Vilnaban 9 egyént elfogtak forradalmi tüzelmekért.

Bécs, jul. 28. (Érk. d. u. 2 ó.) Ő felsége a német császárnál tett látoga-tása után nagyobb körutat tett Mün-chenen át a Bodentóhoz, onnét Tirol és Vorarlbergbe megy és megtekinti az épi-tésben levő Arlberg vasutat.

Trieszt, jul. 28. (Érk. d. u. 2 ó.) Tegnap a kiállítási bizottság gytilést tartott, melyben elhatározottak, hogy 1882-ben Triestben osztrák-magyar ipar és földművelési kiállítás fog rendezetni. A 20,000 négyszög méter kiállítási tér kiépítésére 300,000 frtot irányoztak elő.

Budapest, július 28. (Érk. d. u. 2 ó.) Papvásár és Szt.-István községek szőlő-lobiben phyloxera konstataáltván, a ke-reskedelmi miniszter nevezett községe-ket zár alá helyezte, a kivittelt megtil-totta és a szükséges intézkedéseket meg-tétette.

Konstantinápoly, jul. 26. (Eredeti sürg.) A Pol. Corr. jelentése: Az angol postahitelezők delegátusa, Bourke, már megrendelt a maga s kísérete számára Therapsiában egy vendéglő lakást, és ott már várják legközelebb történendő megérkezését. Pénzügyi körökben hir-lik, hogy a kítátásban levő tárgyalások osztrák delegátusának az osztrák hitel-intézet egy igazgatója van kiszemelve.

Bécs, július 27. (Ered. sürg.) A Pol. Corr. tudósítása: Az osztrák-magyar Lloyd, az orosz és francia hajózási társaságok szerződést kötöttek, mely szerint az Ana-talia kikötőbe való szállítási díjak egyenlő részekben fognak jövőben nevezettek közt kiosztatni.

Felelős szerkesztő: Kutasi Imre.
Főszerkesztő: Vértesi Arnold.

II-od Árverési hirdetmény.

A székelyhidi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság részéről közhírre tétetik, miszerint néhai özv. Szöllősy Jánosné Budaházy Polixena hagyat-kához tartozó, a jankafalvai 330. sz. tjkvben 394. hrszámú, a bejegyzett 5 hold 900 □ öl területű 4000 forintra becsült szőlő az 1881. évi július hó 30-ik napján délelőtt 10 órakor mint második határidőben Jankafalva közsé-g-házánál megtartandó nyilvános árverésen kö-vetkező feltételek alatt eladatni fog.

1. Kikiáltási ár a fent kitett becsár, melynek 10%-a az árverelni kívánók által a kiküldött kezeihez bánatpénzül befizetendő, azonban ezen II-ik árverésen, a fent körülírt ingatlan becsáron alól is el fog adatni.
2. A vételár egyharmadrésze 40 nap alatt, második egyharmadrésze 80 nap alatt, utolsó harmadrésze 120 nap alatt fizetendő le, az illető tkvi hatóságnál, mindenik részletfizetés határideje, a leütés napjától számítatván, s minde-nik részlet a leütéstől számított 6% kamattal levén fizetendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.
3. Vevő a szőlőnek a leütés napján azon-anal birtokába és használatába lép, de tulajdoni joga csakis a vételár teljes lefizetése után fog bekebelezetni.
4. Vevő viseli az átírási, kincstári és bé-lyegdíjját, valamint a szőlőnek 1876. január 1-től járó adóját és minden közterheit.
5. Vevő, ha az árverési feltételeknek pontosan eleget nem tesz, bánatpénzét a ha-gyaték javára elveszti s a szőlő az ő kárára és veszélyére, csak egyszeri újabb árverésen, a jelen feltételek szerint becsáron alól is el fog adatni.
6. Szöllősy Eulália Szendy Antalné, Szöl-lősy Ida Szöllősy Lajosné vagy Szöllősy Róza ifju Csóka Sámuelné, ha a szőlőt mint legtöb-bet igérők megveszik, a vételárt készpénzben lefizetni nem kötelesek, hanem az örökségi illetőségükbe lesz beszámítandó, s csak az illetőségükön felüli részt tartoznak fizetni. Keit Székelyhídon, 1881. július 6-án. A kir. járásbírósg mint tkvi. hatóságnál.

Galambozy, kir. aljbíró.

